

al

a-dy

a felületi és
vöröspont

A lélek egész környezeténél, melynek mint
egy közepi pontjába találja magát, megismeré-
sére törekedvén, csak hamar a mindenséget két
végtelenség: külső és belső: világra választja és
mindenikét vizsgálva, végre a "külömbözőket"
az egyetlen nagy célra egyeztetli. A "külső" vi-
lágban nézi mi van, mi mielőtt van, akkor egy-
időben a "külömbözőkben" is, miután mi lesz,
s mit mielőtt meg; sőt hogy ha ez vagy annak
van, mi lesz? s hogy ez vagy annak legyen mi-
nek kell lenni? így azon törvényekkel, melyek
szerint a változások esnek, kitanulni töreke-
dik, hogy ennek a nagy külvilág orájánál
kötését, járását miként inkább megértse. Ere-
zéské a Physica melyis ezen "külső" természet
tanja, a mennyire lehet előbb az át értendő orát
bontogatja, az után mint egy vízszintes rakisza-
va szemléli.

Az elbontáson ez értetik: vizsgálattal előbb
hogy mik azok, a melyek minden testtel együtt
vannak, tehát minden testet körösek; azután
azokat melyek csak némelyekkel vannak együtt:
az előbbiek a közmezők az utóbbiak a rétegek.
Az után elbontatik a test az utolsó elemeknek
névezett részeire, melyekből azután megint vízszin-
tes rakisza a testek. Végre a változások miatt adta
kitanult törvényeivel megindul a lélek az é-
gésnek szemlélésére: melyre is a Mathesis adja
azt a fákát lajtorját, melyet a föld közepéből
az égbe látszólag fel jövünk a föld közepben
mesterségesen dühös, ködös vulkáni tűzek
közül a föld közepére, ott sőt fel nézve az után
a föld közepén feljövünk vizsgálva az ott lát-
hatókat: sőt a föld közepén a föld közepén
menyünk

megyünk a nappalnak és éjnek (ami párosítva,
 és vizsgáljuk mért és mikor és mennyiben világít
 nak, és mért és mikor aludznak ki; előbb a holdot
 megyünk a napba; és innen vizsgálva a nap köz-
 gát, a gondolat szárnyain abba napba emelke-
 dünk, amely körül ez a mi napunk minde-
 nestül forog; s onnan megint annak a napnak
 napjába mind tovább sügyedünk az egész kül-
 világ központi fénnyé jelle. *És vissza jelle*

A testek közműködését.

Minden testet úgy tapasztalunk, hogy az
 ünek bizonyos darabját foglalja el. de itt kö-
 vetkező kérdések támadnak.

1, valósággal foglalja-e el azt a helyet, melyet
 2, Azon egy időpontban lehet-e egy test más he-
 lyen is? és viszont lehet-e egy helyen több test is?
 itt ered az impenetrabilitás.

3, különböző időben lehet-e azon egy testnek
 helye kisebb vagy nagyobb? itt jön a compressibilitás,
 expansibilitás, a testet és kisebb helyből származ-
 lik a densitas.

4, lehet-e azon egy testnek különböző időben
 egészen más helye? innen jön a mobilitás, mo-
 gár, az erővel mindatottól, és származik az
 üben azt az az a helyen a test előbbi helyét
 a másba ment; innen a sebesség van.

5, lehet-e a test akár mely részének más he-
 lyre a többinek azon egy helyi maradásával?
 ide jön a divisibilitás; és erre erővel szükség van
 tapasztalatián ered bizonyos neme a vonzásnak.

6, kérdés támad hogy mi az oka hogy ezen von-
 zásnak minden testek nem úgy engednek mint
 azon egy testnek részei, s valóján nem tökéletes
 minden test azon egy helyre? itt ered a gravitatio
 universalis, közvonzódás.

Fejezet

Lehet-e két egymás
 helyek közt egyben - *széles?*

Lehet-e az egy testnek
 két helyen egy időben, négyen
 mindig? s ha igen?
 Lehet-e a helyben maradás
 forrás mindig?

Lehet-e a testnek
 egy helyen egy időben
 négyen - a gravitáció
 s. a. a gravitáció
 egy bizonyos helyre

Egyes: a' vonásnak különbözö nevei a' testet részei
kötött, és különbözö testek köztől olók különbözö
résletes miségeket, és jeleneteket. —

I. Az első kérdésre felelet az: hogy minden testben
nagyított üveggel szamos likatsot találhatnak.
Nedves időben a' fennye fa almarium v' ajtó szál-
laira keresztül degedven nehezen megyenbe. Egy
száraz istrang egyik végén szegre akasztva a' má-
sik végére tett sujt megvizezve fel emeli. Egy fa
fanygyéron felyül tétő kén esőt az alólról légüressé
tett üveg hengeren felyül küst forma esőbe nyom-
ja a' felső lég által. Egy kőbe vágott jukba szá-
raz fa veretven, vizet megöntetven, meg reped
a' kő. Az emberi bőrön, minden linea quadrata
100 apró juknál több van; Ezen jukak a' tüdő-
nek degedül szétválnak, annál inkább, minél
alább áll valamely állat a' tökély latorjáján,
a' hol a' tüdő nint már ott a' lélek és tanyan a-
tok által megyen; de az embernek is szükvög
a' bőrt elevenességbe tartani, azért a' moddal tétő
vizet mosás hasznos; a' bőrön lehet orvosságokat
beadni, sőt valamennyire táplálni; a' belől vett
kén eső ezen lyukakon annyira gőzöl ki, hogy
az aranny gyűnüt meg fejéritti. Alább mon-
dandó atyafisága által az arannynak a'
kén esővel. A' kén esőt a' tüdője oly tökély-
telen hogy a' hátát slajjal bekenve, meg
fut ad. —

II. Második kérdésre felelet az, hogy
azon egy időpontban egy helyen egy test,
egy helyen, s egy helynek egy teste lehet csak.
Ezt hívják inpenetrabilitas / átkhatlanság /

a' mennyi

B. 590/2

a' mennyiben a' tapasztalás bizonyítja hogy
 egyik test a' másikká belé nem hathat, a' he-
 lyébe addig nem mehet míg az el nem megyen;
 kánt tsak azt érti azon hogy a' test át hat
 lan, hogy bizonyos erővel ellent áll más az ő
 helyét elfoglalandónak. Egy a' szájával
 lefordított pohárba akár milyen mélyen
 nyomatnánk be is a' tengerbe is, nyomul
 ugyan a' víz feletti lég, de soha nem lesz
 semmivé; s ha egy lég volt benne, buvart
 ábrázol. A' töltést liútt úgy kell tsinálni,
 hogy a' lég ki meheessen, a' helyébe menő folyó
 elöll. Egy keskeny szájú üvegbe nem
 lehet vizet tölteni hanemha, a' meleg át-
 tal előbb a' légtől meg ürittetik.

III, harmadikra az a' felelet, minden
 test kisebb helyen is el ter nagyobb ra is
 kiterülhet; nincs olyan test melyet elég erővel
 össze nyomni ne lehetessen, a' meleg nevéle előrel-
 terjed a' test, apadásával össze megyen, azzal a'
 megjegyzéssel hogy bizonyos határnál bizo-
 nyos testek a' hűléssel még terjednek, a' víz a'
 mikor meg fagy a' kristályos sodápal $\frac{10}{9}$ foglal-
 ja el az előbbi helyénél, s azért úszik a' vízben.

Megjegyzendőt: hogy némely testek annyira
 erősít alakjukat, hogy ha össze nyomatnánk
 vagy széljét kanyarthatis, az erő megszűnésével
 vissza állnak; léggel felfuvalog vagy vánkó-
 sít össze nyomatnánk vissza pattannak, esmeretes
 a' gumis elasticum, s alább a' gőphelyet hajtó gőz.

Demár ez részletes még; valamely a' némely

testekben

Erdőig Hirtelnek

tesleiben, alaktokat oly engedelmesen változtatni hadják, hogy azon módon maradnak a honnan a fázékusok mestersege valamint az agyag a fázékusoknak.

Azon egy testnek területi változását ér a Densitas (töm.) : Ugyanis a töm. valamint a sebesség : tekinteti vagy nérti mennyiség.

IV, a negyedik kérdésre az a felelet : hogy igen is lehet csak ok kell seá, mely erőnek nevertetik. Ukkor a test egyik helyétől a másikig az úrbe utat tett, még pldig bizonyos id alatt ; most feljebb meg volt mondva hogy azon egy id pontban két helyen azon egy test nem lehet. Ezen útból is azon időből mely alatt ez iratott, számorid a sebesség, mely mint ugy nérti mennyiség (lásd Arit. eleje) : -

A testből is a sebességből számorid a mozgás nagy sága az az a mennyiséget nagyobb a tömeg (mасса) is mennyiséget nagyobb a sebesség, annyi mot nagyobb mondatik a mozgás nagy sága : mennyisége : -

Mozgottnak lenni mondatik egy test ha vala, mely időnek különböző id pontokban különböző helyre volt. -

A mozgás vagy látszó vagy való : mindenik az útja ra nézve : a mozgás a millyen alakú ez : , vagy egyenes vagy görbe, illyen vagy amolyan, vagy össze tett, mint egy tengely körül feregva menő globus. -

Ugyan a mozgás osztatik fel a sebességre nézve : ha a sebesség változatlan, egykéntinek (uniformis gleichförmig) nevertetik ; ha változó a sebesség differens (változó) ; a változonak következők az alábbiak, vagy mind

vagy mind nő a sebesség vagy mind apad,
vagy hol nő hol apad, vagy azon egy nek marad; az
utóbbi (:mixtus:) elegyes mozgásnak mondatik, az előbbi
sebfűt (:acceleratus:), a másik ~~sebfűt~~ ^{lassult} (:retardatus:)
ha a sebesség növekedik az idő növekedésével egy mértékű (:pro,
portio ba vagynak:), egyként sebfűtnek (:uniformiter
acceleratus:) ha a sebesség apadatja egy mértékű az idő nö
vekedésével egyként ~~sebfűtnek~~ ^{lassult} (:uniformiter retardatus:) ne
vezetnek. —

Erekben ut, sebesség, idő körül akár mely két,
többet keresztelni fog a harmadik. —

Egyrés Egy időpontban az erő a testet nem
lehet képszelni hogy mozgásba hozhassa; tiro,
nyos folytoni idő alatt kell eldölni akár mely kicsi
időben az az idő, hogy annak végén meg szünnön
működni a test mozgásba jöjjön. Az ilyen erő
a mely működni meg szünnön neverik vis motu
tanacnak (:meg szünnő erőnek:); ha pedig az erő szü
netlen dolgozik az után is vis continuat
(:folytoni erőnek:) mondatik.

De nem csak a mozgás elé hozására
kívántatik idő; hanem idő kívántatik a mozgás
nak, a test részei közötti elterjedésére.

Az utóbbi két követ kéne ereke. Egy ~~ablak~~
ablaknál üveget nagy sebességű golyóval áthal
tethet lőni hasadás nélkül, a nélkül hogy az ab
lak

lak meg mordult volna, noha éppen akkora morgás
nagy ságával kisebb sebességű nagyobb tömeggel
jel meg kent sarokhat be lehet tenni. A
puska tömege akkora morgás nagyságával meg
viszra a valóra a mekkorával a golyó is ment el,
de a sebessége annyiszor kisebb. Két poharra
tett száraz pálerát sebes ütéssel közepén ketté lehet
törni, a nélkül, hogy az üveg poharak 's a bennük lévő víz
is meg mordulnának. Egy tányért kerekben is sebesen lehet
fordítani hogy rajta a fővénnyel el marad, egy süjtosacska
testet lehet egy spargával lapantént morgásba hozni,
hirtelen rántva el szakad a sparga. Egy poharra kártyán
felül tett pénz a kártya sebes el rántásával be esik.
Ha egy köbe vagy tökébe fűt julba puska por tétetik, 's
arra felül kiérő kénkövet cserna mellé a lyuk nyá
kába fővénnyel tétetik, 's a cserna meg gyújtatik; a pus
ka por meg egyulván, mi előtt a fővénnyel veteim a
morgás körülödni a köv. töké szélvel
hangy odik. Ha az fészre nyél vége üt
tik a fészre marad, tehát a nyél bele megyen
mikor a seker meg indul ~~de~~ bukkan a test felső
része, ha hirtelen meg áll ~~hát~~; így mi
kor a hajó meg áll a partnál. Dréjs hasonlatos
sága kántnak: a ki a Colericust a nagy se
bességű kicsi maffához hasonlított a mely csak
által fűt; a flegmaticust ide nem a tu,
nyát

nyát hanem a Nemzetet érte :) a kicsi sebességű
nagy mappához hasonlítva mely az elötte álló a
kadályokat elrontás nélkül hárította el. —

Erekek magyarázatjába belépő még egy
fő irabállyal a mozgásnak; úgy mint a tehetlen
ség (:lex inertia:). Ugyan is Newton a tapasztalásból
következtető irabállyal a mozgásnak
rontás el (:abstrahatta:).

1. A tehetség: az az a Test erő
mozgási állapotját (:akár 0 mozgás araz ny ugalan
akár egyeneslegesen :) és nélkül nem változtatja. —

2. Az irány törvénye (:lex directionis:):
az az egy meg rögzített irányban egyenes ut
lehet csak.

3. A Test minden erőnek a lehetséges
irányban egyenesen egy helyre, azaz
akárhol is legyen az erő, azaz
minden irányban egyenesen.
4. A hatás akkora mint az ellen
hatás (:actio equalis reactione:). —

Út Newton is
is teszi ki. A amely mozgást ad B-nek, a
menyit B ellen irányba ad A-nak; sily
példával világosítja. Ha az új nyomja a
követ mint egy nyomaték a kötélfőre. Sokszor
az a sekeret, a sekeret hurra mint egy vípra
a lovát. Ha csak a Nap's a föld volna; meg
látjuk alább hogy a napba sűrűn, melyért a

a föld egyenesen feléje megyen; s a föld-
ben ok van, melyért a nap egyenesen
feléje ~~megy~~^{mozog}; de a napbeli ok a'
földbéli oknál annyiiszer nagyobb a'
hányiszor a nap tömege nagyobb a föld-
dénél: így egymáshoz képest egyenlő moz-
gás nagyságával mennének; t. i. a'
föld sebessége annyiiszer nagyobb len-
ne, a hányiszor a tömege kisebb. - -

Fegyver Minden test a mi van, úgy
a minn van: in concreto: valamely erő-
től sürgettetik; tehát a megmozdított
erőnek azon erőt kell meggyőzni;
és így két álló tömeget, két álló
erőt kell ugyan azon sebességgel
indítani. - - Ha úgy gondoljuk a'
testet, mint a melyet semmi más erő
nem sürget, a' legkisebb erő leg na-
gyobb testet, Zefír a napot viheti. - -

Fegyver A két első törvény ellen a'
tapasztalat láttatik szólni: de éppen
a tapasztalat mutatja az okokat, mi-
ért áll meg a mozgás, s miért nem
egyenes az irány? - -

V. Ötödik kérdésre a' felelet: A ta-
pasztalat csak annyit mutat, hogy a'
testek, különösen némelyek igen sok
réssre oszthatók: egy gran arannyal,
egy lovas kuszárral meg lehet aranyoz-

ni; egy gran kármimal nagy li terje-
desű falat bé lehet s. lát hatolag festeni;
egy gran mofuffal a földet meg lehet
mindeniűt szagokba kerülni, a gréma
sulya kevés. apadással; egy esepi forrás
víz, egy esepi to víz két végetlen sen-
gere számtalan állatoknak, melyeknek a
mindenkülön tagjai moroghato; a töbe-
liek, mint valami ragadozók, úgy nyelik
el a marokat, ha két esepi egymáshoz
tétetik, s olyan esata van, mintha két
ember sábor ütközniek össze, s hát a mit
semmi nagyitto üveg el nem ér? a Olig
le olyan véghetlen, s li gyotolhatlan
tor, mint a sersifokon keresztül fel
az Istenig li. --

VII. Hatodik kérdésre felelet: Hogy
minden test akár mely sárról is von
magához minden mást, még pedig
a következő törvény szerént: A vonzó
erő, a vonzó test tömegétől egyenesen,
a vonatott testnek pedig távjának
másod rangjától: potentia: inversum
függ; Ezen törvénynek fel találója Né-
uton: esmeretes az almaja esete: --

Ha a vonzó test tömege azon egynek
marad, a vonatott akár mekkora legyen,
az ő tömegétől nem függ a vonatta-
tás; Egy kis gúla, egy darab arany

lég üressé hengerben, egyenlő sebességgel
esik a Földre; mely mutatja azt is, hogy
a test nemétől sem függ a vonattatás;

~~de~~ a Föld színén akkora a Föld von-
zó ereje, hogy a test szabadon 1" percről
alább $15\frac{1}{2}$ lábat irle. A Föld közepétől
két akkora távra csak $\frac{1}{4}$ háromez akko-
ra távra csak $\frac{1}{9}$ ed söt, amennyit esne;
innen a hold is, ha más erő nem tar-
taná; mint alább lesz látható a Földre esnie,
a távnak említett törvénye szerint. —

Igy ha csak ez az erő volna, mind ös-
ve gyűlnének az égi testek, mint egy
temetőbe. De felé menve a Föld kö-
zepé felé, ezen erő, mely köz néhez ség-
nek nevezetik apad, mivel a kívül le-
vő bolygók is visszafelé von, és a föld színén
belől a közép pont távjától egyenesen
függ. — Ha pedig a Földnek mint
egy diának belét ki véve gondoljuk,
ott akármely rész gyámolatlan meg álla-
na, a vonattatás minden felé egyen-
lőleg le vonzza egymást, úgy, hogy
ezen Képzési alvilágban, a haragnak
nem kellene láb. — Mind ezek alább
mutattatnak meg, valamint az hogy
mekkora a nap színén, mekkora Jupi-

terén

terén, Saturnusén, sőt a nehézség ere-
je, az az egy második port alatt hány
lábát írma be a kö; a mint Newton
fel számította. Péld. A nap szinen két
olyan sebességgel esik ^{rá} a kö, mint egy
puska golyóba. —

§. Ez a kör vonzó erő való, de ezen ki-
vül még számtalan, más vonzások vag-
nak; ^{íben} A testeknek részei közt
különböző az egymás iránti vonzás, az-
után különböző testek közt is külön-
böző. — Azon erő mely a test részeit egy-
gyütt tartja nevezetik össze ragadás
erejének, a jelenet össze ragadásnak / co-
hesio. — A különböző testek egymásho-
zási ragadása nevezetik oda ragadásnak
/ adhesio. —

A Föld részeinek össze ragadása
is különböző; a részeknek nemely végei
mások' nemely végeivel, erősebben ra-
gadnak össze; vagynak, a melyeknek ré-
szeinek mindenfelé, csak nem egyenlő
~~erővel~~ ragadása láttatik; homog. Erer
ha a részek sírak, és az egymás melletti
el moztat semmi akadályt nem szen-
ved, nevezetnek folyóknak, a máskor
szilárdoknak / solida. — A szilárdok

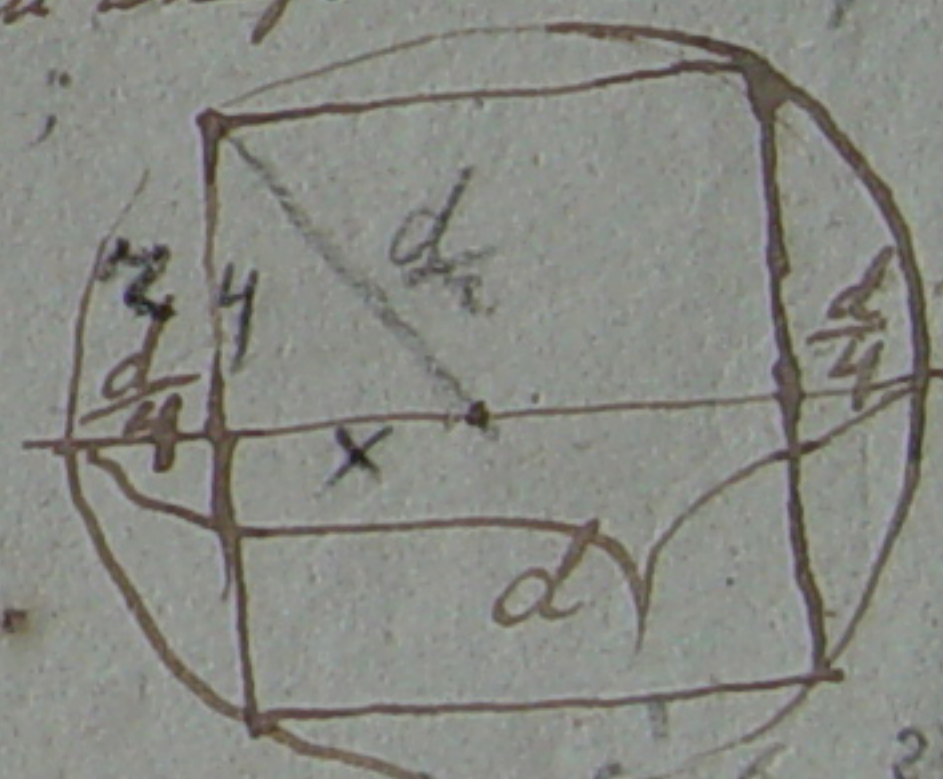
is a. vonzásnak "kümböör" némei és grá-
dultai szerint "kümböörök"; lágyak, török, hajlok
vucamosok. Itt folyók is hígak vagy cseppkeket
formáltak mint a víz, s terjedékenyek mint
a légy. -

§, A szilárdakban az íprengésadás ereje
mikor az a kérdés mennyi erő kell egy testnek el-
szakítására, nevezetül coherentia absoluta-
nak, ha pedig a kérdés az, hogy mennyi
erővel lehet eltérni - Respectivanak. p. o.
bionyos közpúságu - vastagságu drót, vasból,
aranyból stb., bionyos. közpúságu vastagságu
selyem, losor, haj, bék, völgy, penyő rud
microda teret alz szakad el? Ugy a re-
spectivára néve bionyos közpús alaku
"penyő" völgy stb. gerenda, mekkora a köre-
pére akasztott súlyal török el? egy előfából
microda alakra kell a legtöbbet bíró
gerendát venni? bionyos gerendáira
mennyi súlyu törökburot s hogy kell
tenni. Itt kölcsönösen kétszínű maffával
nagy erőseget adott az állatok "containak"
a madarak tollainak a nekör bura
kalasat tartó üres szalma szálainak. -

§ Itt erősegetek vagy keménységek
is "kümböör" némei és grádultái vannak.
nemelynek részei könnyebben tartódnak el,
s a mint alakjuk megváltoztatott úgy ma-
radnak, mint az agyag, mely a formát
hatalmra alkalmas, mások törösként mint
az

Lep. de D. 11. 11.
 $x = \frac{d}{2\sqrt{3}}$

~~gerenda~~ gerenda legd
diametru fából, legkisebb
erővel állhat, de csak prach
ce;

max. induló helyen $2x(2y)$
 $= 2x \cdot \frac{d}{2} - x^2 = 8x^2$
 $8xd^2 - 8x^3 = 8x(d^2 - x^2)$
nek kell maximális legyen
mely $= \frac{d^3}{2\sqrt{3}}$ eidek helyen
belső ad

mint az üveg kőny, mely az üveg masszának
higan olvasásával hideg vízben cse-
pegtetéssel lesz, az hirtelen a kőjé az üveg
cseppek hirtelen megkülönböztetve megkeményül-
kezárva a belső ^{hővel} ~~még~~ melyből az lesz, hogy a végén
ezen cseppekkel betörve a kezart perzselésben
vagy rések szétmennek; így kis kerek üvegcsé-
tek készíthetnek, melyek nem töltetnek az ügy
mészett kőbe, mely magában is nagy csak
kisebb melege az előbbinél; az ilyenek kerek
alja jéska ütést riált, de egy kis - a fenekére
- egytett - kova darabcska megkerdi a válat,
s azonnal kihull a fenék. Nemely test oly ru-
galmas, mint az elefant csont egyrészt, mely
a hányson magasabb helyről bocsáttatik le, vi-
asz gyertya lángjától megkormosva, fejér
papírral bevont sima kőbe, annál nagyobb
sugarú fekete kört is, jelenül, hogy össze-
nyomódott, noha azután olyan mint
volt; a szoros fehér összenyomódva, ki-
húzza is elebbi alakjára tér, a gum-
elasticum ki húzza, s az erő megszűnésével
visszaáll; de ebből is flasket lehet csinálni,
mely öngyomrá is visszatér. A gőz az
öngyomráis bizonyos hatáskör a mitor
is vissza vällik, visszatér; hanem leg-
gyalább bizonyos hatáskör a megnyire
helyt kap kiterjed. megjegyezni hogy
itt a leg a földre le nem érkezően ön-
gyomráis állapotjában nagyon,

a felsőbb rétek nyomán az alsókat.
Akármely rugalmas testből veszi
ha valamely rész elmozdítatik vízszintet-
ten, nem kárhozta előbbi alakjára úgy vissza,
mint a víz, mely is mint alább meg-
látjuk mindig a maga tükrére tér
vissza. -

§, Nézzük a külön testek egy-
másra vonatkozásának a hő nehézség erejétől
külömbözését, csak az erősen hővel vagy hűvös-
sél mutakozó vonatkozás, mely nevezetű idkhasúnak.

Azon egy nemű testek is jól megismerhetők s egy-
másra egymással annál inkább, valami kényszerrel
közvetlen egyben ragadnak, melynek példája az
erősség is: de a szilárd testek, és a hígak között
mutakozik ez különbség: a szilárd a mint
vagy erősen vonja a szilárd részét, vagy
gyengébben mint ennek része egymással. Ha
egy üveg táblát lapjával egy kompresszort
vagy kúrtól összenyomunk, és a szilárd rész
közvetlen szilárd szilárd, hogy az üveg
tábla a szilárd részét, a híg rész nagyobb
az üveg tábla ^{külje} ~~frögy~~ annálval több kell;
a híg rész az erősségétől
függően odavonul. Egy tiszta si-
kallan pohárban a víz nem egyenesen
sem demponit, hanem hamarabb áll,
az

az oldala felé magasabb; az innen
egy oldalán víz és viasz egyaránt a po-
hár oldaláról lefut a víz közepe, his du-
gy darabotok pedlő sebesebben a pohár
oldalához jut, felmővén a víz a víz-
lanc dugóitka körűl is, s az pohár ol-
dala felé emelkedő víz visszafolya ma-
gával vivén a dugót. Mincs több se-
bes ember a ki fogadástól egy pohár
bort liqyék t. i. ha a pohár nem
vörös belől az oldalához ragasztva
marad a bor; tapasztalhatni mindon
egy nem vörös oldalán pohárból több
tűnt ki valamit, hogy lefoly az ol-
dalan, nem engedelmességgel azon erő-
nek, mely az egy testeket utjaikban
tartja.

§. Innen a vajas felé jelenete
[utkult capillares] ha a cső keskeny
erősebben vanja a liqyát mint ennek
vesszei egymást vonják. felhágy a cső
oldalán a liqy, még pedlő annál
erősebben vonakodva minél nagyobb
a cső átmérője, mivel nagyobb az o-
dare, ekkor a liqy oldalán ha a
cső elég keskeny visszafoly ^{nek} ekkor
újra

§ Ekkor újra ismételteve mind addig mennyen
a miq a fel emeli hig osztóp sulya nem
győz. az homán meg lehet mutatni, h a ma-
gofágat p. o: a víz finen feljűl allo oszt.
lopnak az úveg töbe víztacon függ a
wö at mérőből. - - - - -

§ Tha a hig részei vonják erőf-
sebben egy másu min vonatnak a wö
oldalától, akkor a töbe amyszor lej-
jebb áll a hig, a mennyiszer kisebb
a csör Diametere p. o: a sírslan bel-
oldalu úveg töben a higany: leneső

§ az elebbire példák a veres-
fessett vízben két függőleges, stögve
tett úveg táblák közön azon fessett
vz hyperbolai alakra; meg lehet
mutatni az elebbiből a hyperbola
természeti képi kerti alkörmös lebe a
tuba róza fel hágra a vere, le
a hajszat esőbe vere, lesz; at hol
meg jegyzendő hogy ez a kermes ne-
vezete rósz is róslat oloz; mert
a Patieai alkermes ~~rósz nevezete rósz~~
Spanyol országba termő kermes
bogarágból lesz, az emlitt plánta
pedig phitolaca decandra, mellyel ma-
ga vola en semmi be nemmi való
fesseni nem kell. Így haq fel vö
más fel terjed az italo papiron
a

a sents, a taurorban a víz; melly egykettől
mind az utolsókon menő ^{alghu} és ható kigát
rontásával a Chemiai fel olvadása lá-
sának hűdül szolgál. Így menyem fel
az elő fába, haj csőr különbség ^{alghu} ede-
nyeim a víz; a pláne ti fondion alau,
a víz fáján menyem fel a nedv: m a
hejani a leveleken min egy tudoben me-
ven egy felől m egy meg szabadulva
attól a mi ötet meg foztana s az
all annak életére szolgál, jön le a mán
felén at a hejba s azon le; bizony-
ságra ennek ha meg körtetik pro-
porsan az ag, felyülről a dagad a
kötés felett meg, a seb a hejani
felyülről kezd jomani; a le vagor
sa finis libe, különösen a mellybe
gallei termései van min a szer-
saban amabba finis fel menete-
lek, ebben ha was Ballite, ritbe-
teteik feletén látzik a le fel me-
netek

3; Ezek mellyek közelebből m-
mondattakak részletek milységek.
a mozgathatóság köze milység vol;
s minshogy minden változás a test vi-
lágban mozgással esik nyilvános hogy
a mozgás tane a lehetségig tudla-
ban kell hódni, atén a mozgás van
következik mellynek elő adása rajza
ez

ez. Viszálthatik elébb egy mozony arán
több röveskerő motoron.

I., edj mozony

O., edj ponnas gondolva.

⊖) Egészten szabvány.

⊕) meg szűnő erő.

♀) edj.

♀) Zűbb (: compositis vitium.)

⊕ ⊕) Polysoni erő.

♂) változatlan *motus uniformiter acceleratus*

♂) változó bizonyos törvény szer.
: felsőbb mechanica társait

⊕ ⊕) meg szűnő és Polysoni erő.

□.) edj meg szűnő és

változatlan polysonival, melynek
iránya mindig azon edj egyenlő
egy körre : az el hajron földi tervek
parabola útja

□ □) edj meg szűnő erő

bizonyos törvény, sőt polysoni
erővel, melynek iránya mindig
azon

azon egy pontra tar -

00) Telig szabad: a pontnak réps-
telmozonyo valamely alaron gon-
dolva. melyről fel veszik hogy
ha azon pont arra ved jöggleg
rapsiatik, ellen all.

Δ, az holosan elöbben az a rend, h
ha egy rakar hárny erök dol-
goznak azon pontra; bizony
irányokban; mörgas lesz e
vagy nem? valamelyik nek lemi
ell.: elöbben mitsoda erök.
nek mitsoda irányban
tell azon pontra dolgozni
hogy nyugalom legyen

ΔΔ) Elikor pedig mörgas lesz
|: melly is tsak akkor lesz |
ha egy evö v: többnek jár-
matallja nem ved jögi at iri
alakra millyen lesz a mör-
gas?

B. 590/10v

Jegyzet: In szármotnak: a Lejro, Srop
ek pendulum, |: le's feljaro,

Logo *Editha Pal Logo* rozzem